

MATKARAPORTTI

Itävaltalaiset Suomessa 11 – 15.5.2007

Vierailuohjelma / Itävaltalaiset Suomessa 11 - 15. 5. 2007

Perjantai 11.5.2007

- Klo 14.30 Saapuminen Helsinki Vantaa lentoasemalle
Klo 15:30 Tuottajatori Kotipiirin esittely / Levanto, Mäntsälä www.kotipiiri.fi
Kahvitauko maatalan kahvioissa.
Klo 17.30 Saapuminen Lahteen ja majoittuminen/ Hotelli Lahti
Klo 18.00 Tervetuliaispäivällinen suomalaisten toimijoiden kanssa (Ravintola Mamma Maria)
Klo 19.30 Kylämarkkinoihin valmistautuminen, tuotteiden paketoitua ym. hotellilla

Lauantai 12.5.2007

- Klo 7:45 Siirtyminen Lahden satamaan Sibeliustalolle ja Kylämarkkinoille
Eloisa maaseutu – Inhappytants-osaston rakentaminen
Klo 9.30 Markkinoiden avaus / Itävaltaisten tervehdys 10-vuotiaalle kylämarkkinoille ja onnittelet vuoden kylälle
Klo 10.15 Juhlaseminaari Sibeliustalolla / Karl Sieghartsleitnerin esitys Steinbachin kylän kehittämismallista
Klo 10.15 Kylien toiminnan ja projektien esittelyä / opastettuja kiertokäyntejä eri osastoille Itävallan Steyr-Kirchdorf alueen matkailun ja tuotteiden esittelyä Eloisa maaseutu – Inhappytants - osastolla.
Lasten käsityökoulun esittely käytännössä / Taito-Häme ry, www.taitohame.fi
Klo 12:00 Lounas
(Lounastapaaminen Eero Uusitalo / MMM ja Karl Sieghartsleitner Ravintola Casseli)
Klo 13:15 Juhlaseminaari Sibeliustalolla jatkuu / Susanne Oyrerin esitys ”Tasapainoilua luontomatkailun ja luonnonsuojelun välillä” Kalkalpenin kansallispuistossa ja Rainer Kletzmairin esitys ”Yhteistyö – uskomattomia mahdollisuuksia KAIKILLE”, Kalkalpenin yrittäjäverkoston toiminta
Klo 13:15 Kylien toiminnan ja projektien esittelyä / opastettuja kiertokäyntejä eri osastoille
Klo 15:00 Markkinat päättyvät, siirtyminen hotellille ja mahdollisuus ostoksiin kaupungilla
Klo 17:00 Kansainvälisen ohjausryhmän kokous
Klo 19:00 Päivällinen suomalaisten toimijoiden kanssa Ravintola Taivaanranta

Sunnuntai 13.5.2007 (Äitienpäivä)

- Klo 9:00 Siirtyminen Asikkalaan linja-autolla
Klo 10:00 Tutustuminen paikallisten käsitöiden myyntipisteeseen Vähälän tilalla Vesivehmaalla.
<http://koti.phnet.fi/leantti/index.html> Mahdollisuus tutustua myös automuseoon.
Klo 11:15 Tutustuminen Tuohimestariin Tupaan ja suomalaisiin tuohituotteisiin Vesivehmaalla.
Klo 12:30 Äitienpäivälounas Hotelli Tallukassa Vääksyssä
Tallukan kehittämissuunnitelmien esittely
Klo 14:30 Siirtyminen Asikkalan kirkonkylään. Majoittuminen Salpauksen kesähotellille ja Aurinkorantaan.
Klo 15:30 Siirtyminen Viitailaan bussilla. Valmistautuminen yhteiseen Suomi - Itävalta illanviettoon.
Klo 18:00 Suomi-Itävalta illanvietto.
Klo 21:00 Siirtyminen takaisin hotellille, mahdollisuus saunoa.

Maanantai 14.5. 2007

- (Klo 9.30 - Erityisohjelmaa Susanne Oyrerille ja Rainer Kletzmairille. Melontaa ja kalastusta 15:30 Tainionvirralla, lounas luonnon helmassa)
(Klo 9:00 - Erityisohjelmaa Karl Sieghartsleitnerille. Tapaaminen Padasjoen päättäjien kanssa 13:30 Kuntalassa Padasjoella. Lounas Padasjoella)
Klo 8:45 Siirtyminen Heinolan kirkonkylään Kyläpirtille
Klo 9:30 Pääjänne-Leaderin toiminnan esittely / Kristiina Mattila, www.paijanne-leader.net
Heinolan kirkonkylän Kylätalon palvelujen, suoramyynnin ja projektien esittely / Outi Rautkoski, www.kylapirtti.fi
Eloisa maaseutu –hankkeen esittely; Kylätalot ja käsityöläisyyden edistäminen / Liisa Helanto,
Klo 11:00 Lounas Kyläpirtillä ja asukaspuistoon tutustuminen

- Klo 12:00 Siirtyminen Heinolan keskusta – kävelykierros ja Soppi-puotiin tutustuminen
Klo 13.30 Siirtyminen Tähtiniemeen Elämänkaaritalolle. Talon esittely / Päivi Ylönen ja kyläyhdistyksen toiminnan esittely/ Pekka Rusila www.sepantahti.fi
Paikallisten tuotteiden uusi liikennemyymälä Heinolaan v.2008 ? / ” Luomu-Pekka” Rusila
Klo 14:30 Siirtyminen Kalkkisten kylään Asikkalaan
Klo 15:00 Tutustuminen Viini Pihamaan toimintaan / Janne Pihamaa. www.viini-pihamaa.fi
Klo 16.30 Karisalmen sillalta siirtyminen veneeseen ja Päijänteeseen kansallispuistoon. Tutustuminen kävellen Kelventeeseen ja Salpauksen kalaopas -oppilaiden valmistama kala-buffee sekä lettujen paistoa nuotiolla.
Klo 21:00 Paluu kesähotellille ja Aurinkorantaan

Tiistai 15.5.2007

- Klo 9:00 Yhdessä voittoon -seminaari Vääksyn yhteiskoululla/ Karl Sieghartsleitnerin esitys Steinbachin kylän kehittämismallista
Isäntänä Päijänne-Leader ry/ Pekka Niemelä ja Maija-Liisa Mamia, LAG ANNE / Hildegund Morgan
Klo 9:00 Matkailuyrittäjien työpaja Lehmonkärjessä Asikkalassa, mukana myös itävaltalaiset vieraat : Susanne Oyrer, Rainer Kletzmair ja Hartmann Pölz. Lounas Lehmonkärjessä.
Klo 12.30 Lounas Vääksyssä.
Klo 13.30 Siirtyminen Päijännetalolle
Kyllikki – kyläkouluista monipalvelupisteiksi –hankkeen esittely ja video toiminnasta/ Kristiina Mattila
Klo 14.15 Kekkonen kalasti – näyttelyn ja Päijännetalon toiminnan esittely sekä Päijänne opastuskeskuksen esittely.
Tutustuminen Vääksyn kanava-alueeseen ja kalapolkuun.
Klo 15.30 Lähtö Helsingin lentoasemalle

Vierailun isäntinä toimivat :

Liisa Helanto, projektipäällikkö Koulutuskeskus Salpaus
Sirpa Glad-Staf, projektikoordinaattori Koulutuskeskus Salpaus
Hannu Hannila, koulutuspäällikkö Koulutuskeskus Salpaus
Pekka Niemelä ja Maija-Liisa Mamia, Päijänne - Leader ry

Itävaltalaiset vieraamme olivat :

Hildegund Morgan, projektipäällikkö
Andreas Schilcher, toiminnanjohtaja LAG ANNE
Karl Sieghartsleitner, johtaja Steinbachin kestävä kehitys
Susanne Oyrer, projektikoordinaattori SOWI
Rainer Kletzmair, Kalkalpenin yrittäjäverkosto, hotellin johtaja Hinterstoder
Hartmann Pölz, Kalkalpenin kansallispuisto
Heidemia Hofer, paikallisten tuotteiden kauppa, Maria Neustift
Traudi Holzer, Reilun maidon osuuskunta, luomutuotteet

Opintomatka Suomeen 11–15.5.2007/Keskeiset tutustumiskohteet

Perjantai 11.5

Ryhmä saapui Helsinki-Vantaa lentoasemalle, jossa heitä vastassa oli Liisa Helanto. Matkalla Lahteen tutustuttiin Tuottajatori Kotipiiriin Levannolla Mäntsälässä. www.kotipiiri.fi.

Tuottajatori on toiminut maalaismiljöössä entisöidyn navettarakennuksen alakerrassa jo 15 vuotta. Kotipiirin omassa leipomossa valmistetaan Tuottajatorille uunituoreet leivät ja herkulliset leivonnaiset. Samaa keittiötä käyttää 5 eri yrittäjää, joten pullan ja leivän tuoksu leijailee aina talossa. Päivi Rantalainen kertoi yrityksen työllistävän omistajien lisäksi 2 henkilöä. Toiminta perustuu 250 yrittäjän tuotteista saatavaan provisioon, joka on keskimäärin 30 %, mutta vaihtelee luonnollisesti tuotteittain. Navetan vintillä on jo 10 vuotta toiminut viehättävä kahvila, johon ryhmämatkalaisten on mukava poiketa nauttimaan erilaista kahvihetkeä, tilaa on 50 ruokailijalle. Päivi toi vieraillemme maistiaisiksi uunituoretta tummaa leipää, ja heti päätettiin, että tuliaiset Itävaltaan haetaan täältä paluumatkalla.

Vieraat majoittuivat Hotelli Lahteen ja tervetuliaispäivällinen nautittiin ravintola Mamma Mariassa. Tämän jälkeen valmistauduttiin seuraavan päivän Kylämarkkinoihin mm. pakkaamalla tuotteita ja liittämällä niihin suomenkieliset tuoteselosteet.

Lauantai 12.5.2007

Lahden satamaan Sibeliustalolle ja Kylämarkkinoille siirryttiin hyvissä ajoin, niin että ehdittiin rakentaa Eloisa maaseutu – Inhappytants yhteisosasto. Osastolla esittäytyivät hankkeessa mukanaolevat kylätalot ja käsityön harrastajat sekä Palmikko-hankkeen käsityöyrittäjät. Itävaltalaiset kertoivat toiminnastaan esittein, ja olivat tuoneet myyntiin värikkäitä herkkukoreja äitienpäivän kunniaksi. Korien tuotteet olivat paikallisia Maria Neustifin leivonnaisia sekä reilun kaupan tuotteita. Korien myynti ei vastannut odotuksia, vaikka ne oli koottu suomalaisten arvion mukaan tuotteista, joiden odotettiin kiinnostavan suomalaisia. Heidemaria Hofer otti mukaansa Palmikko -hankkeen yrittäjien tuotteita koemyyntiin Itävaltaan Maria Neusftiin.

Vuorenkylä, joka julistettiin Päijät-Hämeen Vuoden kyläksi 2007, sai tervehdyksen myös Euroopan vuoden kylältä 1992 eli Itävallan Steinbachista.

Kylämarkkinoihin liittyvä 10 -vuotisjuhlaseminaari Sibeliustalolla käynnistyi Karl Sieghartsleitnerin esityksellä Steinbachin kylän kehittämismallista. Neuvottelutulkkauksen suoritti Michail Lettenmeier, joka on Agenda 21 -asiantuntija Lahden alueella. Kommenttipuheenvuorossaan professori Eero Uusitalo Maa- ja metsätalousministeriöstä totesi paikalliskehittämisen arvojen olevan samanlaiset molemmissa maissa. Toimintaympäristössä on luonnollisesti eroavaisuuksia, mutta paljon on kuitenkin opittavaa Steinbachin tuloksellisesta mallista.

Seminaariin oli kutsuttu maaseudunkehittäjiä myös Päijät-Hämeen ulkopuolelta. Leader -toiminnanjohtajia oli Kymenlaaksosta ja Etelä-Savosta sekä vieraita myös Helsingistä

Matkailunedistämiskeskuksesta sekä maaseutupoliittisen yhteistyöryhmän matkailun teemaryhmästä. Kaikkiaan kuulijoita oli 32.

Lounastauon jälkeen seminaari jatkui Kalkalpenin kansallispuistoon liittyvillä teemoilla: Susanne Oyrerin esityksessä tarkasteltiin luontomatkailun ja luonnonsuojelun välistä herkkää tasapainoa ja Rainer Kletzmairin puheenvuoro käsitteli yrittäjäverkoston toimintaa alueella. Kommenttipuheenvuoron esitti Jere Rauhala Metsähallituksesta; hän toimii Pääjanteen kansallispuiston johtajana. Seminaarit yleisölle tulkkasi Sirpa Glad-Staf.

Seminaarin päätyttyä itävaltalaisilla vierailloilla oli mahdollisuus tutustua myös Sibeliustalon konserttisaliin ja uusiin urkuihin.

Illansuussa kokoontui myös projektin kansainvälinen ohjausryhmä. Tapaamisesta laaditaan erillinen englanninkielinen muistio. Käsiteltäviä aiheita olivat mm. raportointi, yksityisrahoituksen kertyminen, sopimuksen toteuttajien kanssa sekä syksyn toimintasuunnitelma.

Sunnuntai 13.5.2007 (Äitienpäivä)

Sunnuntai-aamuna ryhmä suuntaisi kohti Asikkalaa ja Vesivehmaan kylää. Vähälän tila sijaitsee keskellä kylää. Tilan tuotantosuunta on muutama vuosi sitten vaihtunut kotieläinlatasta viljanviljelyyn ja samassa yhteydessä remontoitiin navetasta automuseo ja käsityöpuoti isännän ja emännän harrastuksia varten, kuten he itse asian ilmaisevat. Käsityöpuodin tuotteet sopivat hyvin tuliaiseksi tai lahjaksi: korut huovasta, villasta ja tuohesta, viljahauteet oman tilan viljasta, kynttilät, käsintehty kortit jne. Yläkerrassa upeasti kunnostettu museoautojen säilytystila, josta saadaan myös vuokratuloa. Isännän omia autoja on 30 alakerrassa. Automuseo ja käsityöpuoti ovat avoinna sopimuksen mukaan. <http://koti.phnet.fi/leannti/index.html>

Vesivehmaan kyläyhdistyksen edustajien Markku Heikkilän ja Arto Kantolan esitellessä kylän toimintaa, pihalle kaartoi kaikkien hämmästykseksi kaksi iloisenväristä Steyr Buch -autoa. Nämä museoajoneuvot ovat kotoisin itävaltalaisvieraidemme kotiseudulta Steyrin kaupungista. Suomesta on syyskuussa lähdössä 10 Steyr Buchin juhla-ajo Steyriin, ja tapaamista siellä lähdettiin heti suunnittelemaan.

Vesivehmaan nuorisoseurantalolla katsastettiin Leader -rahoituksella rakennetut keittiö- ja tekniset tilat. Näiden uudistusten myötä kohta 100 -vuotias seurantalo soveltuu isojenkin juhlien viettoon. Vieraille valotettiin myös maaseudun seuratoimintaa laajemminkin; sen historiaa ja nykyisiä haasteita kylän palvelupisteenä.

Tuohimestariin Tuvan pihalla vieraita oli vastassa itse Tuohimestari Erkki Pekkarinen. Ketterästi tämä 71 -vuotias taiteilija kapusi valtavan tuohiukon syliin viiden metrin korkeuteen. Paitsi tuohentaitaja, on Erkki myös suomalaisen ITE -taiteen avainhenkilö. Luovuus ja ilo näkyvät hänen

töissään, jossa myös kokeillaan rajoja, esim. maailman suurimmat ja pienimmät tuohivirsut: Yhdessä vieraiden kanssa koetettiin myös miten tuohi taipuu, ja jokainen sai tehdä itselleen tuohisen sormuksen.

Vesivehmaan jälkeen siirryttiin Vääksyn keskustaan. Hotelli Tallukan aulassa vieraita vastassa oli hotellin johtaja Jukka Ketola, joka esitteli mittavat kunnostussuunnitelmat loma- ja hyvinvointikeskus Tallukan käynnistämiseksi. Loma- ja vapaa-ajanasumiseen tarkoitettujen TallukkaSuite -huoneistojen rakentaminen on hyvässä vauhdissa. 20 huoneistoa jotka ovat kooltaan 35-94m² valmistuvat kesäkuussa 2007. Hotelli Tallukassa tulee toimimaan myös Hyvinvointi Tallukan yrittäjäyhteisö, jonka yhteinen päämäärä on asiakkaiden hyvinvoinnin lisääminen sisältäen mm. yksityislääkärin vastaanoton, fysioterapian ja rentoutuksen sekä DaySpa tyyllisen kauneudenhoidon palvelutarjonnan. Esittelyn jälkeen nautittiin äitiäpäivälounas Tallukan herkkuja notkuvasta pöydästä.

Itävaltalaiset vieraat majoittuvat Koulutuskeskus Salpauksen asuntoihin Asikkalan kirkolle sekä Aurinkoranta – huvilaan Vesijärven rantaan.

Riemullinen Suomi-Itävalta ilta vietettiin Viitailan seurojentalolla. Kylän toimintaa esitteli Veikko Ylä-Hemmilä ja Liisa Helanto kertoi Eloisa maaseutu –hankkeen toiminnasta kylätalojen ja käsityöläisten osalta.

Hankkeen tiedotuslehti /Käy kesätalolla –liite on nyt luettavissa

myös internetissä <http://www.phnet.fi/kylat/ajankohtaista.html>

Illan kuluessa opiskelimme myös kieltä ja kulttuuria Vääksyn Lauuluveikkojen tunnelmoidessa suomalaisin ja itävaltalaisin sävelin. Kuoro onkin lähdössä vierailulle Wieniin syyskuussa, ja taas etsittiin kalentereista sopivaa aikaa tavata jälleen.

Varainhankinnan tehostamiseksi kokeiltiin itävaltalaisen viinien maistajaisia, jotka toteutettiin yksityistilaisuutena. Meillä ehkä vielä tuntemattomat itävaltalaiset viinit saivat Rainer Kletzmairin asiantuntevan esittelyn. Valko- ja punaviinit nautittiin suomalaisten ja itävaltalaisen juustojen kera. Vieraita tilaisuudessa oli noin 70. Viini-illan juonsivat Kari Korvenranta ja Sirpa Glad-Staf asianmukaisesti kansallispukuihin sonnustautuneena.

Maanantai 14.5.2007

Projektin kutsumille luennoitsijoille järjestettiin maanantaina erityisohjelmaa. Karl Sieghartsleitner tapasi Padasjoen päättäjiä ja virkamiehiä. Elina Leppäsen toimiessa tulkkina Steinbachin pienten kuntien kehittämismalli käytiin läpi yhteisessä keskustelussa.

Susanne Oyrer, Rainer Kletzmair ja Hartmann Pölz osallistuivat Koulutuskeskus Salpauksen oppilaiden opetusretkipäivään Tainionvirralla Sysmässä. Ohjaajana ryhmällä oli luontoyrittäjyyden opettaja Jarno Räsänen ja päivä sisälsi mm. melontaa, kalastusta ja retkilounaan luonnon helmassa.

Itävaltalaisen ryhmä matkasi Heinolan kirkonkylään Kyläpirtille, jossa Kristiina Mattila esitteli Päijänne-Leaderin toimintaa ja rahoitettuja projekteja. www.paijanne-leader.net.

Kiinnostavia yhtymäkohtia löytyi esim. nuorten kuvallisen ilmaisun osalta. Nuorten näkökulma

omaan kotiseutuunsa tulee esiin sekä Videokimppa –hankkeessa että Itävallan Kleinramingin taideprojektissa, joka esittäytyy syyskuussa alueen kylämessujen yhteydessä.

Heinolan kirkonkylän Kyläpirtin laajaa palvelutarjontaa, suoramyyntiä ja projektitoimintaa esitteli yhdistyksen puheenjohtaja Outi Rautkoski. Erityisesti paikallisten tuotteiden myynti, kesäkuussa avattava asukaspuisto ja Kaija Juurikkalan taidenäyttely kiinnostivat vieraita. Kyläpirtin kahviosta saa nyt päivittäin maistuvan keittolounaan, jonka jälkeen vieraat lähtivät Heinolan kaupungin keskustaan. Lisätietoja www.kylapirtti.fi

Heinolan keskustassa tehtiin lyhyt kävelykierros ja tutustuttiin Soppi-puotiin. Myymälän ovat noin vuosi sitten perustaneet Palmikko-hankkeen yrittäjät Heinolasta ja Pertunmaalta. Tuotevalikoimaa kaupassa esitteli keraamikko Maarit Mesiäinen Studio Enkoopista. Lisätietoja <http://www.palmikko.net/yriytykset/>

Elämänkaaritalolla Heinolan Tähtiniemessä vieraita vastassa oli Päivi Ylönen, joka kertoi talon toiminnasta eri-ikäisten kohtaamispaikkana. Talossa toimii kaupungin päiväkotit ja nettikahvilaa pitää kyläyhdistys Sepän Tähti www.sepantahti.fi. Usean toimijan käyttäessä samoja keittiötiloja on tehty tarkat omavalvontasuunnitelmat, ja yhteistoimintaa tuntuu pelaavan hyvin. Kyläyhdistyksen puheenjohtaja Pekka Rusila kertoi yhdistyksen syntyneen sekä asukkaiden että kaupungin tarpeesta järjestää erilaista toimintaa alueen asukkaille. Asuntomessualueen uudet asukkaat tuntevat nyt olonsa kotoisaksi, kun yhteisissä tapahtumissa ja talkoissa voi tavata toisiaan. Kyläyhdistys huolehtii myös liikuntasalin, rantasaunan ja urheiluvälineiden vuokrauksesta. Parhailaan talolla oli Hannu Rinteen valokuvanäyttely.

Pekka kertoi myös uuden ABC-liikennemyymälän yhteyteen v. 2008 tulevasta Maatilorista. Tilaa on 1200 m² ja keskeiset yrittäjät ovat alueen viineistään palkittu viinitila ja nimekäs lihantuottajatori. Lehdistötilaisuus asiasta pidetään kolmen viikon kuluttua, joten yrittäjistä ei vielä voi puhua nimillä. Maatilorin esiselvitystä ovat olleet tekemässä mm. ProAgria, MTK, ja LAKES. Liiketoiminta perustuu ABC-liikennemyymälän vuosittaiseen noin 3 milj, asiakasvirtaan, jota pyritään ohjaamaan paikallistuotteiden erikoismyymälään.

Kalkkisten kylään ja Viini-Pihamaan toimintaan tutustuminen jätettiin väliin itävaltalaisen vieraan lääkäriäkäynnin vuoksi. Muu ryhmä palasi Kesähotellille Asikkalaan.

Illansuussa itävaltalaiset vieraat siirtyivät Karisalmen sillalta padasjokelaisten Marja-Liisa Mannisen ja Tuuli Joensuun veneeseen ja tutustuminen Pääjanteen kansallispuistoon ja Kelventeeseen alkoi. Perillä saarella vieraita odotti Salpauksen kalaopas -oppilaiden valmistama kala-buffee sekä lettujen paistoa nuotiolla.

Marja-Liisa Manninen ja Matti Järvinen esittelivät kansallispuistoa Padasjoen matkailun näkökulmasta. Vieraat tekivät pienen patikointiretken Sirpa kertoi maaston historiallisesta syntytarinasta ja luontomaiseman biodiversiteetistä. Tulomatkalla vieraat sanoivat veneessä Pääjanteen aalloilla

Tiistai 15.5.2007

Pääjänne-Leader ry:n isännöimä Yhdessä voittoon -seminaari Vääksyn yhteiskoululla alkoi yhteistyötahojen tervehdyksillä. Tämän jälkeen itävaltalainen toimintaryhmä LAG ANNE esittytyi ja Hildegund Morgan toi toiminnanjohtaja Andreas Schilcherin terveiset. Ryhmän toiminnasta viime ohjelmakaudella nostettiin esiin pari esimerkkihanketta; nuorten koulutus/uramesut, vapaaehtoistoiminnan kehittämisprojekti, tapahtumajärjestäjien palvelupiste sekä maatilojen elämysmatkailun kehittäminen.

Hildegund kertoi myös, että suomalainen ja pääjät-hämäläinen kylätoiminta sekä Pääjänne-Leader- hankkeet on kutsuttu syyskuussa 2007 Kleinramingissa pidettäville kylien kehittämismessuille.

Seminaarin pääesiintyjä oli Karl Sieghartsleitner ja Elina Leppänen toimi tällä kertaa tulkkina. Tilaisuuteen osallistui vain 20 henkilöä, mutta he olivat sitäkin kiinnostuneempia Steinbachin mallista.

Tiistaiaamuna alueen matkailuyrittäjät ja itävaltalaiset asiantuntijat Susanne Oyrer, Rainer Kletzmair ja Hartmann Pölz osallistuivat työpajaan Lehmonkärjessä Asikkalassa. Marjo Yrjölän opastuksella tutustuttiin myös yrityksen toimintaan ja tiloihin Pääjanteen rannalla. Työpajassa kerrattiin Kalkalpenin malli tiivistettynä ja keskusteltiin yhteistyökuviomuodoista Pääjanteen kansallispuiston matkailuyrittäjien kesken. Samalla sovittiin myös ryhmän maastovierailusta Haapasaareen matkailuyrittäjien yhteisen tukikohdan suunnittelua varten.

Traudi Holzerille oli järjestetty tutustuminen koulutuskeskus Salpauksen opetusnavettaan Asikkalassa.

Vierailu päättyi Päijännetaloon, jossa Kristiina Mattila esitteli Kyllikki – kyläkouluista monipalvelupisteiksi – hankkeen sekä videon toiminnasta. Video sai innostuneen vastaanoton, sillä jo kouluruokailu on uutta Itävallassa. Lopuksi Merja Palokangas esitteli lyhyesti vapaa-ajan kalastusmuseon ja Päijänne opastuskeskuksen.

Vieraiden palaute matkasta oli erittäin myönteistä; hyvä ryhmä, paljon tietoa, upeita elämyksiä ja jokaiselle kiinnostavia kohteita. Pientä yliorganisointia oli nähtävissä, ja ohjelmaan tulisikin sisällyttää enemmän vapaata keskustelua ja ajatustenvaihtoa yrittäjien ja kyläläisten kanssa.

Vaativa vierailuohjelma vietiin läpi yli 20 talkoolaisen voimin. Työnsä puolesta vierailuun osallistui yli 10 henkilöä.